

EU:n ja Yhdysvaltojen kauppaneuvottelut – mistä niissä on kyse?

Osa 3: Globaalit säännöt

Raaka-aineet

Sopimuksella tavoitellaan vapaita ja ennustettavia raaka-ainemarkkinoita.

Sopimuksen yleiset säännökset tavarakaupasta, palveluista ja investoinneista tulevat koskemaan myös raaka-ainekauppaa. Tavoitteena on kuitenkin sopia lisäksi erillisistä raaka-aineita koskevista säännöksistä, joilla parannetaan läpinäkyvyyttä ja markkinoillepääsyä sekä varmistetaan syrjimättömyys raaka-ainekaupassa. Tavoitteena on tasapuolinen pelikenttä EU:n ja Yhdysvaltojen yrityksille.

Sopimalla raaka-aineita koskevista erityyssäännöistä EU ja Yhdysvallat pyrkivät myös kehittämään laajemmin maailmanlaajuista raaka-ainekaupan hallintoa.

EU katsoo, että Maailman kauppajärjestö WTO:n säännöt eivät riittävästi kata raaka-ainemarkkinoihin liittyviä erityishaasteita. Näitä ovat muun muassa raaka-aineiden saatavuus ja kasvanut kysyntä, sekä se, että raaka-aineisiin kohdistuu rajoitteita vielä muitakin tuotteita herkemmin.

Näin ollen neuvotteluissa tavoitellaan WTO-sääntöjä pidemmälle meneviä säännöksiä. Lähtökohtana voidaan pitää raaka-ainesäännöksiä, joita osapuolet ovat sopineet muissa kahdenvälisissä sopimuksissa kolmansien maiden kanssa. Nämä säännökset koskevat muun muassa lisenssiprosessien läpinäkyvyyden parantamista, vientirajoitusten poistamista sekä kilpailukyvyen parantamista. Toistaiseksi raaka-ainekysymyksiä on käsitelty yhdessä energian kanssa.